U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) A. H.**, **b) nezl. O. H.**, **c) nezl. O. H.**, žalobci ad b) a c) zastoupeni žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni JUDr. Jakubem Hájkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 19, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2011, čj. OAM-60/ZA-ZA06-ZA14-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobců ad a) - c) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2011, čj. 56 Az 9/2011 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobců JUDr. Jakubu Hájkovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 5760 Kč, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci podali dne 17. 2. 2011 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný ji shora označeným rozhodnutím zamítl podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jako zjevně nedůvodnou, neboť žalobci v řízení neuvedli žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohli být vystaveni pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo že jim hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud ji však zamítl. Dospěl totiž k závěru, že žalobkyně ad a) své problémy v zemi původu značně zveličila. Jestliže se rozhodla zveřejnit ve sdělovacích prostředcích, že se v minulosti živila natáčením filmů s pornografickým obsahem, mohla reálně počítat s negativními reakcemi svého okolí. Ne každou negativní reakci lze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud na základě předložených listinných důkazů učinil

závěr, že z nich nevyplývá, že by proti žalobkyni ad a) bylo zahájeno trestní stíhání z důvodů šíření pornografického materiálu. Pouze byla vyzvána policií, aby se dostavila k výslechu za účelem objasnění jejího dalšího procesního postavení v této kauze. Po zohlednění žalobkyní ad a) vylíčených kontaktů se státními orgány (vyšetřování ze strany policie, zájem orgánu sociálně-právní ochrany dětí o podmínky v rodině) učinil krajský soud závěr, že toto jednání nelze vzhledem k jeho charakteru a intenzitě považovat za pronásledování. Dle krajského soudu nebylo rovněž zjištěno, že by žalobcům v případě návratu do země původu reálně hrozilo nebezpečí vážné újmy. Ostatně manžel žalobkyně ad a), který je současně otcem žalobců ad b) a c), žije v Ruské federaci, jejímž je občanem, a všichni tedy mají reálnou možnost cestovat za ním, pokud se nechtějí vrátit do země původu.

[3] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. V jejím doplnění uvedli, že ji podávají z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d). Nezákonnost rozsudku krajského soudu spatřují v tom, že nesprávně vyhodnotil azylovou relevanci příběhu stěžovatelky ad a). Ze skutečností, které uvedla, lze usoudit, že intenzita a četnost represivních opatření ukrajinské policie proti ní přesahovala míru běžnou v demokratickém právním státě. Nesprávný význam přiřknul soud skutečnosti, že proti stěžovatelce ad a) nebylo zahájeno trestní stíhání. Neformální postup policie připomínající zastrašování jí neskýtá žádné prostředky efektivní obrany; jinak by tomu bylo v případě oficiálně zahájeného trestního stíhání. Vadu řízení spatřují stěžovatelé v závěru krajského soudu, dle něhož stěžovatelka ad a) své problémy zveličila. Tím soud zpochybnil věrohodnost skutkového stavu, který vyplývá ze skutečností uvedených stěžovatelkou ad a). V rozhodnutí však nevysvětlil, v čem přesně považuje skutkový stav za zpochybněný a na základě jakých úvah k takovému závěru dospěl. Nepřezkoumatelnost rozsudku pak spatřují stěžovatelé v tom, že není dostatečně odůvodněn, neboť z něho není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právaní argumentaci stěžovatelů v žalobě.

[4] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[5] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve předesílá, že naprosto obecné a paušální tvrzení stěžovatelů, dle nichž je rozsudek soudu nepřezkoumatelný, neboť z jeho odůvodnění není jednoznačně zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci obsažnou v žalobě a proč jeho námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, není řádně

formulovanou kasační námitkou. V rozsudku ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58 (publ. pod č. 488/2005 Sb. NSS), rozšířený senát Nejvyšší správního soudu uvedl: „*Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.*“ Tytéž požadavky je třeba klást i na formulaci kasačních námitek s tím rozdílem, že kasační námitky musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatelé neuvedli, v čem konkrétně má být odůvodnění rozsudku krajského soudu nedostatečné, resp. ve vztahu k jaké argumentaci obsažené v žalobě se výtka nedostatečného vypořádání vztahuje.

[7] K námitce stěžovatelů, že krajský soud nevysvětlil, v čem považuje skutkový stav za zpochybněný, je třeba uvést, že stěžovatelé dezinterpretují příslušnou pasáž odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud v něm žádným způsobem nezpochybnil věrohodnost tvrzení stěžovatelů uvedených ve správním řízení a dostatečnost zjištění skutkového stavu věci. Pouze uvedl, že i přes tyto skutečnosti si stěžovatelka ad a) v místě trvalého pobytu bez problémů vyřídila nový občanský průkaz, bez problémů získala též vízum do České republiky, kam i se svými dětmi legálně odcestovala. Ve světle těchto skutečností soud dospěl k závěru, že stěžovatelka zveličila své problémy v zemi původu. Tato pasáž se ve skutečnosti týká intenzity potíží stěžovatelky ad a) na Ukrajině (viz dále).

[8] Jedinou skutečnou kasační námitkou tak tedy zůstává tvrzení stěžovatelů, které lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a sice že jednání, kterému musela stěžovatelka ad a) čelit ze strany státních orgánů země původu, dosáhlo intenzity pronásledování.

[9] Pokud jde o výklad pojmu pronásledování (resp. hodnocení intenzity pronásledování), je třeba dle ustálené judikatury zdejšího soudu vykládat § 2 odst. 8 zákona o azylu konformně se směrnicí Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (tzv. kvalifikační směrnice) (viz např. rozsudek ze dne 3. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008 – 67, publ. pod č. 1713/2008 Sb. NSS, rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 – 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 – 57).

[10] Definici pronásledování je v kvalifikační směrnici věnován čl. 9, který zní následovně (zdůraznění doplněno):

1. Za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy je považováno jednání, které je

a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, *aby představovalo* vážné porušení základních lidských práv, *zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit nebo*
b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný *k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).*

2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:
a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;
b) právní, správní, policejní *nebo soudní* opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem*;*
c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání*;*
d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu;
e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2;
f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.

[11] V případě, že správní orgán neshledá, že by některá ze zjištěných skutečností sama o sobě dosahovala intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice, je třeba posoudit žádost rovněž z hlediska čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice upravující tzv. pronásledování na kumulativním základě (viz rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2009, čj. 5 Azs 7/2009 – 98).

[12] Stěžovatelka ad a) uvedla, že v rámci vyšetřování podezření ze spáchání trestného činu (šíření pornografického materiálu) byla jedenkrát vyslechnuta policií ve svém domě, to se stalo v červnu 2010. Při té příležitosti policie a zástupci orgánu sociálně-právní ochrany dětí prohledali dům, dotazovali se sousedů na poměry v rodině stěžovatelky ad a), informace si vyžádali i od školy. Policie prověřila data uložená na osobním počítači. Poté, co se stěžovatelé přestěhovali do Kyjeva, byl manžel stěžovatelky ad a) telefonicky kontaktován policií a bylo mu oznámeno, že policie má povolení k domovní prohlídce a příkaz k jejich zatčení. Následně se stěžovatelka ad a) i její manžel jakémukoliv kontaktu s policií vyhýbali. Při pobytu v Kyjevě se policie dotazovala na rodinu stěžovatelky ad a) u ředitelky kyjevské školy stěžovatele ad b), proto se stěžovatelé přestěhovali do jiného bytu. Policie je stále hledala, často jim volali a říkali, aby se dostavili na policii, neboť je potřebují při výslechu. Policie je dala na seznam hledaných osob. V lednu 2011 volala policie manželovi stěžovatelky ad a) a vyzvala je, aby se dostavili k výslechu na policii, jinak že budou předvedeni.

[13] Nejvyšší správní soud nepovažuje popsaný postup policie a orgánu sociálně-právní ochrany dětí za vážné porušení základních lidských práv, a to nejen ve vztahu k jednotlivým úkonům, ale ani v souhrnu všech úkonů. Šetření policie i orgánu sociálně-právní ochrany dětí bylo vyvoláno trestním oznámením několika ukrajinských poslanců učiněným zřejmě v návaznosti na veřejné vystoupení stěžovatelky ad a) v médiích, v němž se přiznala k tomu, že se živila hraním v několika filmech s pornografickým obsahem. Policejní výslech (byl proveden jen jeden), domovní prohlídka, prohledání dat uložených na počítači, zjišťování v okolí bydliště a ve škole patří v zásadě ke standardním způsobům vyšetřování podezření ze spáchání mravnostních trestných činů. Policie poté opakovaně

telefonicky kontaktovala stěžovatelku ad a) či jejího manžela, vyzývala je k dostavení se na policejní služebnu za účelem provedení výslechu, informovala je o možnosti předvedení a o zařazení na seznam hledaných osob. Ani tyto akty nelze považovat za nadměrné obtěžování, neboť je třeba vzít v úvahu, že rodina stěžovatelky ad a) s policií nespolupracovala, skrývala se před ní, měnila bydliště.

[14] Nejvyšší správní soud v žádném případě není s to hodnotit zákonnost počínání policejních orgánů země původu stěžovatelů. Z běhu věcí, jak jej popsala ve správním řízení stěžovatelka ad a), nicméně nelze dovodit, že by jak celé vyšetřování podezření ze spáchání trestného činu, tak některý z úkonů provedený v jeho rámci měly diskriminační či excesivní povahu nebo byly provedeny diskriminačním způsobem. Nenasvědčují tomu ani doklady, které stěžovatelka ad a) předložila ve správním řízení. Nelze tedy souhlasit se stěžovateli, že opatření státních orgánů země původu směřovaná vůči nim dosáhla intenzity pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu.

[15] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky. Krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a odmítl ji podle § 104a s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokát JUDr. Jakub Hájek; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce požádal o přiznání odměny za následující úkony právní věci: převzetí zastoupení, sepsání doplnění kasační stížnosti. Odměnu a náhradu hotových výdajů vyčíslil celkem na 4800 Kč + DPH. Z tohoto vyčíslení Nejvyšší správní soud vycházel při rozhodování o přiznání odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů. Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu ověřil, že ustanovený advokát vskutku poskytl stěžovatelům dva úkony právní služby, a to převzetí právního zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Soud mu tedy přiznal odměnu za zastupování podle § 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu ve výši 4200 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 600 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu); celkem tedy 4800 Kč. Protože je advokátní kancelář (společnost s ručením omezením), jejímž společníkem je JUDr. Hájek, plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je povinna tato společnost odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty [§ 35 odst. 8 s. ř. s.]. Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty činí 960 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2012

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu